

Kronik rinosinüzit erektil disfonksiyon ilişkisi: Toplum tabanlı çalışma

Tai SY, Wang LF, Tai CF, et al
Sci Rep. Aug 31 (6): 2016

Üst solunum yollarının inflamatuvar hastalığı olan kronik rinosinüzit (KRS) yaşam kalitesini etkileyebilmektedir. ABD'de 30 milyondan fazla insanı etkilemekte olup yıllık prevalansının %13–16 olduğu bildirilmiştir. Daha önce yapılan çalışmalarda alerjik rinit, astım ya da kronik obstrüktif akciğer hastalığı gibi alt solunum sistemi hastalıklarının erektil disfonksiyon riskini arttırabileceği belirtilmiştir. Düşük dereceli inflamasyon endotelial fonksiyonları olumsuz olarak etkileyebilir ve aterosklerozun tüm aşamalarında yer alabilir. Daha önceki çalışmalarda ED'li hastalarda ED'nin başlangıç ya da şiddetinde çeşitli inflamatuvar belirteçlerin ekspresyonunun arttığı gösterilmiştir. Dünyada ED'li erkek sayısının 100 milyon civarında olduğu tahmin edilmektedir.

Bazı çalışmalarda ED ile KRS arasında ilişkinin olabileceği belirtilmiştir. Kronik rinosinüziti olan olguların artmış felç ve miyokard infarktüsü riskine sahip oldukları bildirilmiştir. Ancak, KRS ile ED ilişkisi geniş olarak araştırılmamıştır. Bu çalışmada Tayvan'da toplum tabanlı veriler kullanılarak KRS ve ED arasındaki ilişki araştırılmıştır. Sunulan bu çalışmada 1996–2007 yılları arasındaki 14039 KRS'li olgu 140387 olguluk eşleştirilmiş kontrol grubu ile karşılaştırılmıştır. Buna göre ortalama 3.20 yıllık takiplerde rinosinüzitli olguların %2.1'inde (n=294) kontrol olgularının ise 2.97 yıllık takiplerinde %1.2'sinde (n=1661) ED geliştiği gözlenmiştir. Yapılan istatistiksel incelemede yaş, hipertansiyon, hiperlipidemi, diabetes mellitus, koroner arter hastalığı, kronik böbrek yetmezliği, astım, alerjik rinit, aritmi, iskemik paralizi, intraserebral hemoraji ve ilaç kullanımı göz önüne alınmıştır. Buna göre KRS'nin ED için bağımsız

risk faktörü olduğu saptanmıştır.

KRS tedavisinin ED'de düzelmeye yol açtığı bildirilmiştir. Sunulan bu çalışmaya benzer şekilde hastane tabanlı çalışmalarda IIEF ve noktürnal penil tūmesans gibi objektif ve subjektif parametrelerle yapılan incelemelerde ED'nin kontrol grubuna göre KRS olan hastalarda daha fazla olduğu saptanmıştır. Yukarıda da belirtildiği üzere bu tanıya bağlı olarak yapılan endoskopik sinüz cerrahileri sonrası cinsel işlevler anlamlı olarak düzelmiştir. Ancak, KRS tedavisi sonrası cinsel işlevlerin düzelmeye mekanizması tam olarak açık değildir. Bu durum yaşam kalitesinin düzelmesi, hipoksi ve inflamasyonun düzelmesine ikincil olarak düşünülmüştür. KRS ve ED ilişkisini açıklayabilecek C-reaktif protein, tümör nekroz faktör alfa, Transforming Büyüme Faktörü gibi sitokinler olabileceği belirtilmiştir. Bunun haricinde KRS'ye ikincil olarak ortaya çıkan yaşam kalitesi bozulması, hipoksi ve kardiyovasküler risk faktörlerinin ED'ye neden olabileceği belirtilmiştir. Yapılan çalışmalarda KRS'de hipoksinin sempatik aktivasyonu etkileyebileceği bu durumun vazokonstrüksiyon ve NOS azalmasına yol açabileceği belirtilmektedir. Yukarıda sayılan sitokinlerin ED'li olgularda olmayanlara göre daha yüksek olarak saptandığı NO'nin ise en azından KRS'li hastalarda nazal bölgede olmayanlara göre belirgin olarak daha az olduğu ortaya konulmuştur.

Çeviri

Dr. Fikret Erdemir

Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi, Üroloji AD